

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ในหัวข้อเรื่อง "การศึกษา การศึกษาการติดต่อสื่อสารภายในของโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร" ซึ่งจะนำเสนอในบทนี้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย, ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร, เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย, การสร้างเครื่องมือ, การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมสาธิต
3. เพื่อศึกษาระดับความสนใจของชนิดข่าวสารในความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์
4. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด 5 โรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 611 คน โดยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารของโรงเรียน หมายถึง อาจารย์ผู้ดำรงตำแหน่งผู้รับผิดชอบและมีอำนาจตัดสินใจในกิจกรรมในสายงานต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้แก่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ/ รองคณบดี ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่ รวมทั้งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือที่มีชื่อเรียกอย่างอื่นโดยทำหน้าที่เป็นผู้บริหารของโรงเรียน มัธยมสาธิต ทั้ง 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 27 คน ใช้เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

2. กลุ่มอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยม
 สาขิตทั้ง 5 แห่ง จำนวน 584 คน ใช้สูตรการสุ่มของ ทาโร ยามา (TARO YAMANE,
 1973) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 237 คน และหาตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงเรียน
 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (SIMPLE RANDOM) รวมกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 ประชากรทั้งสิ้น 264 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์แต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มประชากร และกลุ่ม
 ตัวอย่างประชากร จำนวนแต่ละโรงเรียน

โรงเรียนมัธยมสาขิต	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน อาจารย์	รวม
1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	6	130	136
2 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	5	130	135
3 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	6	133	139
4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน	4	84	88
5 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร	6	107	112
รวม	27	584	611

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีประสบการณ์ และรวมทั้งประสบการณ์ที่ได้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สาคีตมา 9 ปี สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและอาจารย์ ใน โรงเรียนสาธิตทั้ง 5 โรงเรียน ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับการสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ถามกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มอาจารย์ลักษณะ คำถามแบบตรวจสอบรายการ (CHECK-LIST) มี 5 ข้อ ประกอบไปด้วย เพศ, อายุ, เวลาปฏิบัติงานในโรงเรียน, วุฒิกการศึกษาสูงสุด ตลอดจน ตำแหน่งวิชาการ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามตอนนี้งแบ่งเป็น 2 หัวข้อ คือ

ก. ลักษณะของการสื่อสารในโรงเรียน แบ่งเป็น 5 ข้อ ข้อ 1-3 มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ ส่วนข้อ 4-5 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้โอกาสต่าง ๆ ในการสื่อสาร ทั้งแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า มี 4 ตัวเลือก ดังนี้ :

- 4 หมายถึงว่า ใช้เป็นประจำหรือมีมากที่สุด
- 3 หมายถึงว่า ใช้บ่อยครั้งหรือมีมาก
- 2 หมายถึงว่า ใช้นาน ๆ ครั้งหรือมีน้อย
- 1 หมายถึงว่า ไม่มีการใช้เลย, ไม่มีเลยหรือมีน้อยที่สุด

ในตอนท้ายของแบบสอบถาม ข้อ 4-5 มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบ แบบสอบถาม ระบุถึงชนิดของข่าวสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ให้รายการไว้

ข. การปฏิบัติการสื่อสาร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประเมินค่า มี 4 ตัวเลือกคือ

- 4 หมายถึงว่า ปฏิบัติเป็นประจำหรือมีมากที่สุด
- 3 หมายถึงว่า ปฏิบัติบ่อยครั้งหรือมีมาก
- 2 หมายถึงว่า ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือมีน้อย
- 1 หมายถึงว่า ไม่มีการปฏิบัติเลย, ไม่มีเลยหรือมีน้อยที่สุด

จำนวนแบบสอบถามทั้งหมดของตอนนี้มี 35 ข้อ โดยจัดหมวดหมู่ของข้อคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการปฏิบัติการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนตามหลักสำคัญ 7 ประการในการติดต่อสื่อสาร (THE 7 C'S COMMUNICATION) ด้านละ 5 ข้อ คำถามดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (CREDIBILITY) ข้อ 1-5
2. ความเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม (CONTEXT) ข้อ 6-10
3. ด้านความมีเนื้อหาสาระ (CONTENT) ข้อ 11-15
4. ด้านความแจ่มชัด (CLARITY) ข้อ 16-20
5. ด้านความต่อเนื่องสม่ำเสมอ (CONTINUITY AND CONSISTENCY) ข้อ 21-25
6. ด้านความเหมาะสมกับช่องทางข่าวสาร (CHANNELS) ข้อ 26-30
7. ด้านความสามารถของผู้รับ (CAPABILITY OF AUDIENCE) ข้อ 31-35

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยม
สาธิต ซึ่งแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ก. เป็นคำถามเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร ระหว่างวิธีการสื่อสารทางวาจามีข้อคำถาม 6 ข้อ และวิธีการสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรมีคำถาม 14 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งมี 4 ตัวเลือก ดังนี้

- 4 หมายถึงว่า ใช้เป็นประจำหรือมีมากที่สุด
- 3 หมายถึงว่า ใช้บ่อยครั้งหรือมีมาก
- 2 หมายถึงว่า ใช้นาน ๆ ครั้งหรือมีน้อย
- 1 หมายถึงว่า ไม่ได้ใช้เลย, ไม่มีเลยหรือมีน้อยที่สุด

ในตอนท้ายของแบบสอบถามส่วนนี้จะแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุถึง วิธีการติดต่อสื่อสารอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในรายการของแบบสอบถาม

ข และ ค เป็นคำถามเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารโดยกำหนดคำถามที่ใช้ร่วมกัน ซึ่งมีทั้งหมด 14 ข้อ

ข. เป็นคำถามที่ต้องการทราบว่าอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในโรงเรียนว่ามีหรือไม่มี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CHECK-LIST) เฉพาะรายการที่ตอบว่ามี ให้ตอบคำถามต่อในส่วนข้อ ค.

ค. เป็นคำถามที่ต้องการทราบเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายใน
โรงเรียนมัธยมสาธิต ซึ่งมีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า มี 4 ตัวเลือก ดังนี้

- 4 หมายถึงว่า อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีมาก
- 3 หมายถึงว่า อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี
- 2 หมายถึงว่า อยู่ในสภาพที่พอใช้งานได้
- 1 หมายถึงว่า อยู่ในสภาพที่ควรแก้ไข

ในตอนท้ายของแบบสอบถามส่วนนี้จะ เป็นแบบปลายเปิด (OPEN - ENDED)
เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุถึงชนิดของอุปกรณ์ที่ไม่ได้ให้รายการไว้

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับความสนใจในชนิดของข่าวสารของผู้บริหารและอาจารย์
โดยจัดแบ่งคำถามตามภารกิจ ในการบริหารงานโรงเรียนด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ

1. งานวิชาการ 12 ข้อ
2. งานบุคคล 11 ข้อ
3. งานกิจการนักเรียน 7 ข้อ
4. งานสัมพันธ์ชุมชนและการประชาสัมพันธ์ 13 ข้อ
5. งานธุรการ การเงิน อาคารสถานที่บริเวณและการบริการ 6 ข้อ

แบบสอบถามในตอนที่ 4 นี้ มีลักษณะแบบมาตราส่วนประเมินค่า (RATING SCALE)
มี 4 ตัวเลือก คือ

- 4 หมายถึงว่า สนใจมากที่สุด
- 3 หมายถึงว่า สนใจมาก
- 2 หมายถึงว่า สนใจน้อย
- 1 หมายถึงว่า ไม่สนใจหรือสนใจน้อยที่สุด

ในตอนท้ายแบบสอบถามของแต่ละภารกิจในการบริหารงานโรงเรียนในแต่ละ
ด้านจะเป็นแบบปลายเปิด (OPEN - ENDED) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามระบุถึงชนิดของ
ข่าวที่ไม่ได้ให้ในรายการไว้

ตอนที่ 5 เกี่ยวกับปัญหาในการสื่อสารโดยทั่วไปที่มักเกิดขึ้นกับการสื่อสาร
ในโรงเรียนซึ่งมีคำถามทั้งหมด 25 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มี
4 ตัวเลือก คือ

- 4 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด
- 3 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่เป็นปัญหาเลย

การสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาและค้นคว้า ข้อความรู้อย่างใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารจากตำรา เอกสาร รายงาน ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของไทยและของต่างประเทศ
2. นำข้อมูลมาสรุปเพื่อสร้างข้อคำถาม โดยจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหัวข้องานวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และร่วมกันพิจารณาคัดเลือก แก้ไขทั้งเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ต่อไป
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีทั้งความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ได้ช่วยพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ช่วยปรับปรุงเนื้อหาและสำนวนภาษา ดังนั้นจึงได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 - 4.1 อดีตอาจารย์ใหญ่
 - 4.2 อาจารย์ใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน
 - 4.3 อดีตผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
 - 4.4 ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน
 - 4.5 อาจารย์อาวุโสที่มีประสบการณ์ในโรงเรียนมัธยมที่จะดำเนินการวิจัย และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย
 - 4.6 อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒินำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อร่วมพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ก่อนที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้
6. จัดทำแบบสอบถาม ให้ถูกต้อง, ชัดเจน และมีความเป็นระเบียบสวยงาม นำตอบ เพื่อดำเนินการนำไปมอบให้โรงเรียนต่าง ๆ ที่จะทำการวิจัย ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือออกจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึง อาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการของโรงเรียนมัธยมสาธิตทั้ง 5 แห่ง เพื่อแจ้งให้ทราบถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือ แนะนำและคำชี้แจงการตอบแบบ สอบถามไปให้ผู้บริหารของโรงเรียนมัธยมสาธิตทั้ง 5 แห่ง ด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ใหญ่ ในโรงเรียนที่ผู้วิจัยสังกัด ติดต่อขออนุญาตไปยังอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตอื่น ๆ เพื่อขอ ความร่วมมือตอบแบบสอบถามและแจกแบบสอบถามสู่กลุ่มตัวอย่างประชากร ตลอดจนการ เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
3. ผู้วิจัยได้ไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จากโรงเรียนในโครงการวิจัยแต่ ละแห่ง ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่เนื่องจากช่วงเวลาในการแจกแบบสอบถาม เป็นช่วงใกล้สอบภาคปลาย จึงมีอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนแต่ละแห่ง ดังนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อขอรับแบบสอบถามคืนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องจนได้แบบสอบถามจน ครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

แบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการ, รองคณบดี ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ใหญ่ รวมทั้งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ของโรงเรียนมัธยมสาธิต 5 แห่ง จำนวน 27 ท่าน ส่งแบบสอบถามไป 27 ฉบับ ได้รับกลับคืน 24 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.9

กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาจารย์ ซึ่งส่งตัวอย่าง อย่างง่าย โดยใช้สูตรของ ทาโร ฮามาเน่ (1973) จำนวน 237 ท่าน ส่งแบบสอบถาม 237 ฉบับ ได้รับคืนมา 234 ฉบับ เหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.7

ดังนั้นเมื่อรวมกลุ่มผู้อยู่ในโครงการวิจัยทั้งหมด 264 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 258 ฉบับ เหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 258 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.7 ดังแสดงไว้ใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประเภทประชากร	จำนวนแบบสอบถาม		แบบสอบถามที่สมบูรณ์	
	ที่ส่งไป	ได้รับคืนมา	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน	27	24	24	88.9
กลุ่มอาจารย์	237	234	234	98.7
รวม	264	258	258	97.7

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (STATISTICAL PACKAGE FOR THE SOCIAL SCIENCES) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 ข้อ คือ

ก. ลักษณะของการสื่อสารในโรงเรียนแบ่งเป็น 5 ข้อ ซึ่งใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

ข้อ 1-3 วิเคราะห์ด้วยวิธีการหาค่าแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (PERCENTAGE)

ข้อ 4-5 วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3. ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมีข้อมูลตามหัวข้อทั้ง 3 ส่วน ดังนี้

ก. วิธีการที่ใช้ในการสื่อสาร ซึ่งมีทั้งทางวาจา และทางลายลักษณ์อักษร

วิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ข. อุปกรณ์การสื่อสาร ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (CHECK-LIST)
ถามว่ามีหรือไม่มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

ค. เกี่ยวกับการใช้งานของอุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนมัธยมสาขิตวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ในตอนท้ายของแบบสอบถามมีลักษณะแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED)
วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่

4. ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวที่ผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสนใจวิเคราะห์ด้วย
ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ในตอนท้ายของแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (OPEN-ENDED)
วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่

5. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการสื่อสารวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

6. เกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถามส่วนที่เป็น
แบบมาตราส่วนประเมินค่า ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ซึ่งมีช่วงคะแนนที่ได้แตกต่างกันไป การแปล
ความหมายของช่วงคะแนนได้กำหนดให้มิตั้งต่อไปนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการใช้โอกาสต่าง ๆ ในการติดต่อสื่อสาร
ข้อ 4 และข้อ 5 ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน	3.51-4.00	หมายความว่า	ใช้เป็นประจำหรือมีมากที่สุด
ช่วงคะแนน	2.51-3.50	หมายความว่า	ใช้บ่อยครั้งหรือมีมาก
ช่วงคะแนน	1.51-2.50	หมายความว่า	ใช้นาน ๆ ครั้งหรือมีน้อย
ช่วงคะแนน	1.00-1.50	หมายความว่า	ไม่มีการใช้เลย, ไม่มีเลขหรือมี น้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับวิธีการและอุปกรณ์ในการสื่อสาร

ส่วน ก. เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารทางวาจาและลายลักษณ์อักษรใช้เกณฑ์การแปล
ความหมายของช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน	3.51-4.00	หมายความว่า	ใช้เป็นประจำหรือมีมากที่สุด
ช่วงคะแนน	2.51-3.50	หมายความว่า	ใช้บ่อยครั้งหรือมีมาก

ช่วงคะแนน 1.51-2.50 หมายความว่า ใช้นาน ๆ ครั้ง หรือน้อย
 ช่วงคะแนน 1.00-1.50 หมายความว่า ไม่ได้ใช้เลย, ไม่มีเลยหรือน้อย

ส่วน ค. เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการสื่อสารใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ
 ช่วงคะแนนดังนี้

ช่วงคะแนน 3.51-4.00 หมายความว่า อุปกรณ์นั้นอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี
 มาก
 ช่วงคะแนน 2.51-3.50 หมายความว่า อุปกรณ์นั้นอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี
 ช่วงคะแนน 1.51-2.50 หมายความว่า อุปกรณ์นั้นอยู่ในสภาพที่พอใช้งานได้
 ช่วงคะแนน 1.00-1.50 หมายความว่า อุปกรณ์นั้นอยู่ในสภาพที่ควรแก้ไข

แบบสอบถามตอนที่ 4 เกี่ยวกับความสนใจในชนิดข่าวสารของผู้บริหารและ
 อาจารย์ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของช่วงคะแนน ดังนี้

ช่วงคะแนน 3.51-4.00 หมายความว่า สนใจมากที่สุด
 ช่วงคะแนน 2.51-3.50 หมายความว่า สนใจมาก
 ช่วงคะแนน 1.51-2.50 หมายความว่า สนใจน้อย
 ช่วงคะแนน 1.00-1.50 หมายความว่า ไม่สนใจเลยหรือสนใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 5 เกี่ยวกับปัญหาในการสื่อสาร

ช่วงคะแนน 3.51-4.00 หมายความว่า เป็นปัญหามากที่สุด
 ช่วงคะแนน 2.51-3.50 หมายความว่า เป็นปัญหามาก
 ช่วงคะแนน 1.51-2.50 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อย
 ช่วงคะแนน 1.00-1.50 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่เป็น
 ปัญหาเลย